

Aan: Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
Staatssecretaris dhr. M. van Ooijen MA

Adres: Postbus 20350
2500 EJ Den Haag
Nederland

Louter per email:

Kralendijk, Bonaire

Onderwerp:

Verzoek om advies aanpassing Invoeringswet Bonaire, Sint-Eustatius en Saba, artikel 18.4.5 eerste lid letter e

Geachte heer van Ooijen,

Bij e-mail van 21 augustus 2022 is de Commissie toezicht bescherming persoonsgegevens Bonaire, Sint-Eustatius en Saba (CBP BES) op grond van het bepaalde in artikel 49 van de Wet bescherming persoonsgegevens BES (Wbp BES), geraadpleegd over de aanpassing van artikel 18.4.5 eerste lid, letter e van de Invoeringswet Bonaire, Sint-Eustatius en Saba (hierna IBES).

Achtergrond van de wetswijziging

De wijziging is bedoeld om ook *bijzondere persoonsgegevens* te kunnen verwerken in het kader van bestrijding van huiselijk geweld en kindermishandeling.

Adviesbevoegdheid

De adviesbevoegdheid van de CBP BES is beperkt in verband met de geografische en juridische grenzen van haar toezichtbevoegdheid. Dit advies is hierdoor dan ook beperkt tot de jurisdictie van de openbare lichamen Bonaire, Sint-Eustatius en Saba.

Advies CBP BES

Grondslag, noodzaak, proportionaliteit en subsidiariteit

De CBP BES constateert dat de voorgestelde wijziging in de Invoeringswet BES (hierna IBES) **niet** in de geest van de Wbp BES past als het gaat om de wettelijk vereiste grondslag, noodzakelijkheid, proportionaliteit en subsidiariteit van de te verwerken bijzondere persoonsgegevens. Belangrijkste argument voor deze constatering is dat onvoldoende specifiek in de Memorie van Toelichting is opgenomen welke belangenafweging ertoe heeft geleid dat de uitbreiding van de verwerkingsmogelijkheden van persoonsgegevens volgens artikel 18.4.5 lid 1 letter e IBES noodzakelijk is. Hierdoor doorstaat deze aanpassing in de IBES de toetsing van de beginselen van de Wbp BES (juiste grondslag, noodzakelijkheid, proportionaliteit en subsidiariteit) niet. De aanpassing van de IBES met de enkele constatering dat de verwerking ook bijzondere persoonsgegevens kunnen bevatten, is te algemeen geformuleerd om als grondslag te fungeren. Het gaat uiteindelijk om de verwerking van bijzondere persoonsgegevens die als zodanig extra bescherming genieten. De verwerking behoeft een bijzondere grondslag.

In MvT voor de aanpassing van artikel 18.4.5 lid 1 letter e IBES wordt aangegeven dat wordt afgeweken van artikel 23 lid 1 letter e Wbp BES. Artikel 23 lid 1 letter e Wbp BES biedt een (algemene) ontheffingsgrondslag voor de verwerking van bijzondere gegevens mits dit *noodzakelijk* is met het oog op een *zwaarwegend algemeen belang*, daarbij *passende waarborgen* worden geboden *ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer* én dit *bij wet* wordt bepaald dan wel *de commissie ontheffing* heeft verleend.

**Commissie toezicht bescherming
persoonsgegevens BES**

**Kaya Alm. Pedro Luis Brion 12
Bonaire C.N.**
www.cbpbes.com

Contactgegevens

T
E

Kenmerk
CBP/WA2022/05

Datum
5 september 2022

Bijlage
Nee

Er wordt in de MvT niet aangegeven hoe de belangenafweging is gemaakt en/of er andere methodes zijn onderzocht waarbij de inbreuk op de persoonlijke levenssfeer van een cliënt (of mantelverzorger) geminimaliseerd kan worden. Daarnaast is aangegeven dat via een AMvB nadere regels kunnen worden gesteld voor de verdere verwerking van (bijzondere) gegevens. Vanwege het gebrek aan specificiteit en omdat er in de MvT niet aangegeven wordt welke vooruitzichten er zijn voor de inwerkingtreding van de AMvB ontstaat een potentieel ongewenste open einde. De wijziging in de IBES geeft niet aan welke categorie bijzondere gegevens, voor welke doeleinden, door wie (welke organisatie), op welke wijze en wanneer en gedurende welke tijd (noodzaak) mag worden verwerkt. De voorgestelde aanpassing is zodanig summier dat een *algemene grondslag* wordt gecreëerd om bijzondere persoonsgegevens te verwerken.

Gezien de hierboven weergegeven constatering adviseert de CBP BES om expliciet aan te geven welke bijzondere persoonsgegevens, voor welke doeleinde, door wie, waarom, wanneer (waaronder de duur), hoe, op welke wijze worden verwerkt. Ook adviseert de CBP BES om expliciet passende waarborgen op te nemen voor de verwerking van de (bijzondere) persoonsgegevens.

Overdenking ten overvloede en ongevraagd advies

De CBP BES merkt ten overvloede op dat de verwerking van bijzondere persoonsgegevens naar haar toezichthoudende mening niet in de IBES thuishoort. De IBES was immers bedoeld om in de constitutionele transitiefase in een aantal gevallen de regelgeving snel aan te kunnen passen aan de geconstateerde noden en opgedane ervaringen en de (mogelijk wisselende) lokale omstandigheden. Regelingen bij algemene maatregel van bestuur waren vanwege hun flexibiliteit gewenst, aldus de MvT IBES¹. De MvT IBES zegt voorts: “wanneer na verloop van tijd ervaring is opgedaan met deze regelgeving en zaken zijn uitgekristalliseerd, zal alsnog regeling bij wet moeten plaatsvinden”. Vooralsnog bestaat er op het terrein van maatschappelijke ondersteuning geen formele wetgeving in de openbare lichamen BES. Er wordt nog steeds gewerkt met de delegatiebepaling opgenomen in de IBES.

Verwacht mag worden dat 12 jaren na transitiedatum en 7 jaren na het verstrijken van de termijn van de oorspronkelijk bedoelde legislatieve terughoudendheid² in Caribisch Nederland is de tijd rijp om het onderwerp maatschappelijke ondersteuning onder te brengen in een wet in formele zin, waarbij de bescherming van de persoonlijke levenssfeer en in het bijzonder de bescherming van bijzondere persoonsgegevens van de CN-burger formeler en met dezelfde waarborgen als voor burgers van het Europees deel van Nederland geregeld wordt. De CBP BES adviseert dit zo spoedig mogelijk te realiseren.

Conclusie

Er is *beleidsmatig* gekozen om de IBES (en de AMvB) zoveel mogelijk in stand te houden en aan te laten sluiten bij de Wmo in het Europees deel van Nederland³. De Wmo is zoals dit behoort een Wet in formele zin waarbij in hoofdstuk 5 expliciet wordt ingegaan op de verwerking van (bijzondere) persoonsgegevens. De CBP BES vindt het noodzakelijk om de verwerking van bijzondere persoonsgegevens in het kader van huiselijk geweld en kindermishandeling verder te specificeren en expliciteren, inclusief de passende waarborgen én deze regels te plaatsen in een wet zoals de Wmo.

Openbaarmaking van het advies

De CBP BES is voornemens dit advies na vier weken openbaar te maken op de website www.cbpbes.com. Behoudens tegenbericht gaan wij ervan uit dat hiertegen geen bezwaar bestaat.

¹ MvT IBES, pagina 6 (TK, vergaderjaar 2008-2009, 31 957, nr. 3).

² Vijf jaar verbonden: Bonaire, Sint-Eustatius, Saba en Europees Nederland. *Rapport van de commissie evaluatie uitwerking van de nieuwe staatkundige structuur Caribisch Nederland*, 12 oktober 2015, pg 29.

³ Mail aan CBP BES dd. 21 augustus 2022.

Met de hoop en het vertrouwen u voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Commissie toezicht bescherming persoonsgegevens Bonaire, Sint Eustatius en Saba,
dr. G.A.E. Thodé LL.M.,
Voorzitter